

Факултет Филолошки

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Веће научних области друштвено-хуманистичких наука

Број захтева: .

Датум: .

ЗАХТЕВ

за давање сагласности на предлог теме докторске дисертације

Молимо да, сходно члану 46. ст.5. тач. 3. Статута Универзитета у Београду ("Гласник Универзитета", број 131/06), дате сагласност на предлог теме докторске дисертације:

Језик дијалога у арапском роману

(пун назив предложене теме докторске дисертације)

НАУЧНА ОБЛАСТ: .

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ: .

1. Име, име једног од родитеља и презиме кандидата:

Мејсун (Абдел Хамид) Гарајбе

2. Назив и седиште факултета на коме је стекао високо образовање: Филолошки факултет Универзитета у Београду

3. Година дипломирања: 2003

4. Назив магистарске тезе кандидата: Абдерахман Муниф и савремени арапски роман

5. Назив факултета на коме је магистарска теза одбрањена: Филолошки факултет Универзитета у Београду

6. Година одбране магистарске тезе: 2010

Обавештавамо Вас да је Наставно-научно веће Филолошког факултета

На седници одржаној 29. 9. 2010. размотрило предложену тему и закључило да је тема
подобна за израду докторске дисертације.

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

Проф. др Слободан Грубачић

Прилог: 1. Предлог теме докторске дисертације са образложењем.
2. Акт надлежног тела факултета о подобности теме за израду докторске дисертације

На основу члана 127 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду и члана 128 Закона о високом образовању, Наставно-научно веће на седници одржаној 29. септембра 2010. године, донело је

ОДЛУКУ

Прихвата се с позитивном оценом извештај Комисије за одобрење теме за израду докторске дисертације коју је мр Мејсун Гарајбе пријавила под насловом: "Језик дијалога у арапском роману".

За ментора је изабран др Дарко Танасковић, ред. проф.

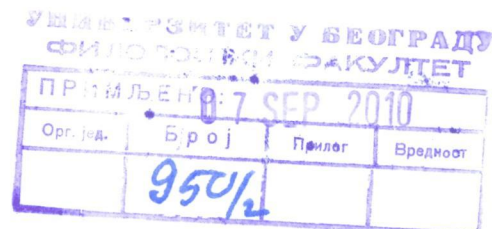
Доставити:

- Именованом-ој,
- Ментору,
- Одсеку за опште и правне послове,
- Архиви.

ДЕКАН
ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА

Проф. др Слободан Грубачић

Наставно-научном већу
Филолошког факултета
Београд

На основу члана 127. Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду и члана 128. Закона о високом образовању, Наставно-научно веће Филолошког факултета, на седници одржаној 26. маја 2010. године, именovalo нас је у Комисију за одобрење теме за израду докторске дисертације коју је мр Мејсун Гарајбе пријавила под насловом „Језик дијалога у арапском роману“. Пошто смо се упознали с достављеним нам материјалом и свестрано га проучили, част нам је да Већу поднесемо следећи

ИЗВЕШТАЈ:

Мејсун Гарајбе (р.1979) дипломирала је на Групи за арапски језик и књижевност Катедре за оријенталистику Филолошког факултета у Београду (2003), а на истом факултету је 2010. године стекла академски назив магистара књижевних наука, одбравивши магистарски рад „Абдерахман Муниф и савремени арапски роман“. Комисија је констатовала да подносилац молбе испуњава све формалне и суштинске услове за пријављивање теме за израду докторске дисертације.

После веома успешно урађеног и одбрањеног магистарског рада, посвећеног односу према роману једног од водећих књижевника савременог арапског света Абдурахмана Мунифа, Мејсун Гарајбе је одлучила да се у својој докторској

дисертацији истраживачки усмери ка вишеструко важном питању језика дијалога у арапском роману. Значај овог питања произлази из специфичне друштвено-језичке ситуације арапског света, односно из структурне и функционалне подвојености арапске језичке заједнице, за коју је карактеристична истовремено стабилizована и динамична диглосија. Од почетка арапског културног и књижевног препорода (*nahda*), до којег је дошло крајем XIX и на почетку XX века, решавање проблема комуникацијске и изражајне адекватности тзв. класичног/књижевног језика наметнуло се као једна од средишњих преокупација лингвиста, писаца, посленика у култури и јавних радника у политичкој сфери. Строга раздвојеност књижевног и говорног језика, при чему је у писаној, а поготово у литерарној употреби нормативно био дозвољен само књижевни стандард (*al-fusha*), канонски фиксиран још у средњем веку, противречила је животној реалности употребе језика у свакодневном саобраћању. Живело се говорним језиком дате арапске средине, а тај живот се књижевно морао транспоновати општеарапским књижевним идиомом који се кроз време минимално мењао и прилагођавао измењеним интелектуалним и друштвеним потребама. Овај раскорак није представљао само препреку складном развоју савремене арапске књижевности на уметничком, већ и укупног арапског друштва на психолошком и идентитетском плану. Доживљавао се као сметња модернизацијским процесима и стварању аутентичне савремене арапске културе која би била у стању да одговори очекивањима своје заједнице, али и да се афирмише у с дијалогу с културама других народа. С друге стране, евентуално одступање од обавезности употребе заједничког, свеарапског књижевног језика угрозило би културно јединство „арапске Нације“ и пољуљало темеље цивилизацијске (исламске) самоспознаје.

Свесни кључног значаја и релативне хитности разрешавања диглосијског чвора, уз лингвисте, многи арапски књижевници, међу којима и неки истакнути, посвећивали су му наглашену пажњу, како теоријски тако и кроз властито књижевно стваралаштво, нудећи неколико модела за превазилажење проблема и експериментишући њиховом применом у својим делима. Било је покушаја да се књижевни језик у целини замени говорним (као у успешном грчком случају), доследног опирања увођењу дијалекатских елемената у литерарни дискурс, а и

компромисних идеја о стварању неког средњег, „трећег“ или „правилног говорног“ језика, сусретним поједностављивањем књижевног и култивисањем колоквијалног израза. Поједини писци опредељивали су се, пак, за хибридную, али експресивно ефектну слободу остајања близу књижевне базе, „с отвореним простором за кретање између језичких полова, користећи се час лепотом књижевног, час живошћу говорног језика“. Из низа разлога, на које ће мр Мејсун Гарајбе у својој анализи свакако указати, ниједна од предлаганих логика није успела да се наметне и однесе превагу, тако да је диглосија остала главно обележје језичке ситуације савременог арапског света, а књижевни, односно нешто гипкији стандардни језик превасходно средство формалне и писане комуникације, укључујући и литерарно стваралаштво. С обзиром на овакву постојаност арапске диглосијске конфигурације, као и неслагања многих књижевника и теоретичара у вези с тим феноменом, мр Мејсун Гарајбе поставља занимљиво питање „да ли ову појаву у арапском језику треба називати проблемом *диглосије* (...) или се према томе односити као према феномену ‘растегљивости’ унутар једног језика». Биће свакако занимљиво прочитати до каквих ће је увида у овом погледу довести истраживања која у раду на дисертацији намерава да спроведе. Јер, реч је о принципијелно важном опредељивању с далекосежним теоријским, али и практичним импликацијама.

Из развијеног и већ проблемски до завидне мере разрађеног образложења које је мр Мејсун Гарајбе приложила молби за одобрење теме за докторску дисертацију, јасно је да ће се она усредсредити на испитивање типологије и развоја односа према дијалогу у савременом арапском роману, јер с разлогом сматра да се, с обзиром на функције дијалога, кроз тај однос најилустративније преламају неподударни ставови према статусу говорног језика у књижевности уопште. У склопу свог истраживачког захвата у предмет којим ће се целовито и продубљено бавити мр Мејсун Гарајбе намерава да проучи (1) корене и развој диглосије у арапском језику, (2) лингвистички, естетски и друштвени однос према говорном и књижевном арапском језику, (3) последице употребе једног од варијетета арапског језика у дијалогу романа, и (4) афирмисање и могућности ‘трећег језика’ и његов значај у арапском роману, после чега би уобличио закључке о језику дијалога у

арапском роману данас, а самим тим и о актуалном тренутку и преспективама кретања реалности диглосије у једној репрезентативној сфери комуникације. Под условом да свој концепцијски добро постављени, али и комплексни истраживачки програм у свим елементима успешно спроведе у живот, сигурно је да ће, како сама предвиђа, а с чиме се у потпуности слажемо, обрада предложене теме уродити значајним увидима, како у расветљавању «одређених проблема развоја арапског језика и његовог општеприхватљивог осавремењивања (на писаном и на говорном нивоу)», тако и у употпуњавању слике « односа арапског језика и арапског романа».

На основу свега изнетог у овом «Извештају», предлажемо Већу Филолошког факултета да прихвати молбу мр Мејсун Гарајбе и одобри јој израду докторске дисертације под насловом «Језик дијалога у арапском роману». За руководиоца при изради дисертације предлаже се проф. др Дарко Танасковић.

КОМИСИЈА

др Дарко Танасковић, ред. проф.

др Анђелка Митровић, ред. проф.

др Ема Миљковић-Бојанић, ван. проф.

Београд, 28.08.2010.